

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія і методика викладання народно-
сценічного танцю**

Рівень вищої освіти – перший бакалаврський;

Освітня програма «Хореографія»

Спеціальність **024 Хореографія**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “20” вересня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю
Викладач (-і)	Кирильчук Наталія Петрівна
Контактний телефон викладача	0661268548
E-mail викладача	nataliia.kyrylchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	540 годин 18 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом вивчення дисципліни “Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю” є вивчення національних особливостей та хореографічної культури різних народів світу. Під час навчання студенти розвивають почуття стилю, точність виконання рухів, манеру та характер, танцювальність, музикальність, ансамблевість - ті якості, які необхідні для професійної виконавської, викладацької, методичної діяльності, в сфері початкової профільної, фахової перед вищої мистецької освіти.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» є підготовка професійно грамотного балетмейстера - постановника народного танцю, артиста - танцівника, педагога, керівника танцювального колективу; надання студентам міцних знань з теорії та методики викладання народно-сценічного танцю, композиційної побудови танців народів світу; формування в них практичних навичок та умінь у сценічному виконанні та у формуванні репертуару хореографічного колективу.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання.	
<p>Загальні компетентності: ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>Фахові компетентності: СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах. СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної). СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних,</p>	

фахових закладах освіти.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини

СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психологофізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

Результати навчання:

ПР05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійнокатегоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

5.Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	152
самостійна робота	346
Індивідуальні заняття	30

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /
---------	---------------	------	---------------

		(рік навчання)	вибірковий
3	024 Хореографія	2курс 1 рік навчання	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
ТЕМА	Кількість годин		
	лекції	Заняття(пр актичні)	Сам.роб.
Тема 1. Теоретичні засади вивчення вправ тренажу другого рівня складності.	2		4
Тема 2. Методика вивчення та виконання обертів в народно-сценічному танці.	2		4
Тема 3.Методика вивчення вправ біля опори другий рівень складності: - напівприсідання і глибокі присідання за 1,2,3,4.5 прямими позиціями; - вправи на розвиток стопи(ковзання стопою по підлозі на носок із 5 відкритої в 2 закриту позицію;ковзання стопою по підлозі на носок з переходом на працюючу ногу з акцентом «до себе»; - каблучна вправа(відкривання працюючої ноги від коліна на каблук); - маленькі кидки(кидки з переходом на робочу ногу); - коло ногою по підлозі «вісімка ногою починаючи вперед та починаючи назад»; - вправи з ненапруженою стопою(флік фляк з додаванням підскоку на пів пальцях опорної ноги; - м'які розвороти ноги(батман фондю на 90 градусів); - м'які відкривання ноги на 90 і вище градусів(батман девелопе з підніманням на півпальці);		5	10
Тема 4. Основні ходи та елементи танців Молдови: «Хора», «Сирба», «Молдовеняска»...на вибір		2	8
Тема 5.Основні ходи та елементи танців Словаччини: «Карічка», «Чардаш»...на вибір		2	8

Тема 6. Створення комбінацій на місці та в малюнках.			2	8
Тема 7. Вивчення технічних елементів : обертів, присядок, плескачів.			4	8
Тема 8. Створення розширених етюдів на основі вивчених елементів та комбінацій.			6	10
Всього		4	21	60
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативний/вибірковий	
4	хореографія	1 рік	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	заняття	Сам.роб
Тема 9. Вправи біля опори другий рівень складності: - напівприсідання і глибокі присідання за прямими і виворотніми позиціями; - наскрізні маленькі кидки з ударом опорної п'яти; - каблучна вправа від коліна з підскоком на опорній нозі; - флік фляк з акцентом до себе та підскоком на опорній нозі; - флік фляк з акцентом до себе з підскоком і переступанням; - батман фондю на 90 градусів з перегинанням корпусу; - мотузочка зі скачком на опорній нозі; - батман девелопе з подвійним ударом п'яти опорної ноги; - гранд батман зі збільшенням розмаху.			6	10
Тема 10. Вивчення елементів грузинського , вірменського, татарського танців «Картулі», «Джаварський», «Лізгинка» на вибір.			4	6
Тема 11. Вивчення елементів італійського танцю «Тарантела».			4	8
Тема 12. Створення комбінацій на місці та в малюнках на основі вивчених елементів.			4	10
Тема 13. Створення розширених етюдів на основі вивчених елементів			6	20

та комбінацій.				
Тема 14. Вивчення та ускладнення вивчених технічних елементів: револьтат, оберти з просуванням та на місці, присядки, плескачі.			6	20
Всього за 4 семестр			30	64
Всього за 2 курс (1 рік навчання)		4	51	124
Семестр	Спеціальність	Рік навчання/курс	Нормативний/вибірковий	
5	хореографія	2 рік навчання 3 курс	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	практичні	самостійна
Тема 1. Характеристика танцювального мистецтва Польщі та Угорщини.		2		4
Тема 2. Характерний танець та його роль в балетному мистецтві.		2		2
Тема 3. Методика вивчення вправ біля опори третій рівень складності: - напівприсідання за 1 та 2 прямими позиціями з поворотом ніг; - глибокі присідання за 1 прямою позицією з поворотом ніг; - ковзання стопою по підлозі на носок зі збільшенням переведень стопи на ребро каблука; - наскрізні маленькі кидки за 1 відкритою позицією з підскоком на опорній нозі (батман тандю жете балансур); - відкривання ноги вбік почергово: на каблук, з переводом на носок і знову на каблук; - відкривання ноги зі скороченим підйомом від щиколотки на каблук з додаванням мазка працюючої ноги при виконанні «до себе»; - коло ногою в повітрі на 90 градусів; - повороти ступні подвійні; - м'які розвороти ноги на 90 градусів з перегинанням корпусу в положенні			6	14

<p>працюючої ноги ,зігнутої в коліні стопою біля коліна опорної ноги в прямому положенні;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вправи з ненапруженою стопою (флік фляк) «від себе»- «до себе» з акцентованим рухом «до себе» з поверненням працюючої ноги з закритого положення у відкрите; - розгортання ноги на 90 градусів(батман девелопе) через затактоване піднімання на високі півпальці порної ноги з одночасним і наступними двома ударами п'ятою опорної ноги; - види вистукувань у характері іспанського танцю «Zapateado»; - великі кидки на 90 градусів в комінації з попереднім опусканням на коліно працюючої ноги; - перекидний біля опори. 						
Тема 4.Вивчення елементів польських танців «Мазурка», «Оберек»...., а також «Мазурка» з балету Копелія.				6	10	
Тема 5. Створення комбінацій на місці та в малюнках на основі вивчених елементів.				4	10	
Тема 6. Створення розширених етюдів на основі вивчених елементів та комбінацій.				8	20	
Всього за 5 семестр				4	24	60
Семестр	Спеціальність	Рік навчання /курс	Нормативна/вибіркова			
6	хореографія	2 рік навчання/ 3 курс	вибіркова			
Тематика навчальної дисципліни						
Тема		лекції	практичні	самостійна		
Тема 7.Вивчення вправ біля опори (складають студенти) третій рівень складності у більш швидкому темпі, з використанням епольманів , повних обертів, розтяжок ,різноманітних пордебра і елементів на координацію.			6	20		

Тема 8. Вивчення елементів угорських танців : «Чардаш», «Пантазоо», ... а також етюдів академічного характеру з балетів.			6	8
Тема 9. Створення комбінацій на місці та в малюнках на основі вивчених елементів.			4	12
Тема 10 . Створення розширених етюдів на основі вивчених елементів та комбінацій.			10	10
Всього за 6 семестр			26	50
Всього за 2 рік навчання 3 курс		4	50	110
Семестр	спеціальність	Рік навчання/курс	Нормативна/вибіркова	
7	хореографія	3рік/4 курс	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	практичні	самостійна
Тема 1. Характеристика танцювального мистецтва Іспанії.		2		4
Тема 2. Характеристика танцювального мистецтва циганщини, та східних країн(Індії, Китаю, Кореї...на вибір)		2		4
Тема 3. Вправи біля опори четвертий рівень складності: - каблучні вправи(потрійні перескоки за 5 позицією з наступним виносом ноги на каблук; подвійні перескоки за 5 позицією з наступним виносом ноги на каблук); - «віяло» кидки ноги в повітрі на 35 градусів(«віяло» кидки ноги з одночасним акцентованим ударом п'ятою опорної ноги; кидки ноги з одночасним підскоком на опорній нозі); - коло ногою по підлозі з повним присіданням(чоловічий); - вправи з ненапруженою стопою (подвійний ковзний рух стопою «від себе» в усіх напрямках (дубль флік); - подвійний ковзний рух стопою «від себе» з попереднім підскоком на опорній нозі і наступними двома			6	

переступаннями за 5 позицією(дубль-флік); - вправи на вистукування «zapateado»; - великі кидки на 90 градусів півколом.				
Тема 4. Вивчення елементів іспанських танців. Вправи для розвитку координації , пордебра для рук та кистей, робота з віялом. Різноманітні вистукування.			6	12
Тема 5. Вивчення елементів танцю «Сегіділья», «Севільяна», «Арагонська хота», «Тангос»....(на вибір)			4	10
Тема 6. Створення комбінацій на місці та в малюнках на основі вивчених елементів.			4	10
Тема 7 . Створення розширених етюдів на основі вивчених елементів та комбінацій.			4	20
Всього за 7 семестр		4	24	60
Семестр	спеціальність	Рік навчання/курс	Нормативна /вибіркова	
8	хореографія	3 рік/4 курс	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		лекції	практичні	самостійна
Тема 8. Вивчення елементів циганського танцю.			4	6
Тема 9. Вивчення чоловічих плескачів в циганському танці.			4	8
Тема 10. Створення комбінацій на місці та в малюнках на основі вивчених елементів.			4	6
Тема 11. Створення розширених етюдів на основі вивчених елементів та комбінацій.			6	6
Тема 12. Постановка уроку на бакалаврський іспит(робота над соло, дуетами та малою і великою формою етюдів).			9	16
Всього за 8 семестр			27	52
Всього за 3 рік навчання		4	51	112
Всього за курс		12	152	346

Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛІКІВ		
	Університетська	Національна	Шкала ECTS
	90-100	Зараховано	A
	80-89		B
	70-79		C
	80-69		D
	50- 59		E
	26-49	Незараховано	FX
1-25	F		
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Якщо здобувач вищої освіти не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу завідувача кафедри (за заявою). Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру за змістові модулі сумарно він набрав менше 25 балів. У цьому випадку йому у відомості робиться запис «не допущений» і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача у визначений кафедрою строк виконання здобувачем вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>		
Підсумковий контроль	<p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань та результатів складання змістових модулів. Сума повинна бути не меншою ніж 50 балів. Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться у формі практичного відкритого показу та теоретичної відповіді з методики викладання та вивчення даної дисципліни. Щоб допустити студента до екзамену він повинен отримати протягом семестру не менше ніж 25 балів. Екзаменаційна оцінка ставиться відповідно максимально 30 балів за практичний показ і 20 за теоретичну відповідь.</p>		
Політика навчальної дисципліни			
<p>Систематичне відвідування занять. За пропущене заняття студент повинен пред'явити довідку ,або інший вагомий документ,в іншому випадку це впливатиме на семестровий контроль ,одне пропущене заняття -2(бали). Наявність тренувальної форми. На початок заняття студент має бути переодягненим. Очікую ставлення ,яке є придатним для навчання: бути відкритим , уважним, відповідальним та таким який інтегрує підказки , виправлення ,поради.</p>			
Рекомендована література			
Література:			
1. Бігус О. О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону:			

- монографія. Київ: Ліра-К, 2015.182 с.
2. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці : монографія. Київ : Ліра-К, 2020. 204 с.
  3. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю : навч. посіб. для інститутів культури. 3-є вид. Київ : Мистецтво, 1996. 494 с.
  4. Василенко К. Ю. Український танець. Київ : ПІК ПІК, 1997. 282 с.
  5. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. Київ : Мистецтво, 1991. 480 с.
  6. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: підручник. Київ : НАКККіМ, 2014. 332 с.
  7. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн. 1: Гуцульські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 608 с.
  8. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн 2: Бойківські і лемківські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 318 с.
  9. Голдрич О. С. Танцюймо разом: танці з репертуару народних ансамблів вишів м. Львова: «Черемош», «Полонина», «Підгір'я». Львів : Сполом, 2006. 288 с.
  10. Голдрич О. С. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Вид. 2-ге, допов. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
  11. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція та мистецтво балетмейстера. Суми : ФОП ЦЬОМА С. П., 2020. 157 с.
  12. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців: навч. посібн. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 376 с.
  13. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народного танцю : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 376 с.
  14. Камін В. О Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка. Київ : ДАКККіМ, 2008. 151 с.
  15. Квецко О. Я. Хореографічна культура бойків на Прикарпатті кінця ХХ – початку ХХІ століть : дис. ...канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 249.
  16. Климчук І. С. Українське хореографічне мистецтво 1950 – 1980-х років як чинник формування національної ідентичності: дис. ...канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 249.
  17. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії. Харків : ХДАК, 2009.140 с.
  18. Колесніченко Ю. В. Українське намисто. Десять українських танців : зб. хореограф. Творів і муз. Додатком. Вінниця : Нова Книга, 2014. 272 с.
  19. Колногузенко Б. М. Заповіт. Харків : ХДАК, 2010. 21 с.
  20. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Ч. 1: Хореографічна робота з дітьми : навч. посіб. Харків : ХДАК, 2005. 153 с.
  21. Колногузенко Б. М. Хореографічна сюїта : методичні матеріали з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2007. 106 с.
  22. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво. Харків : ХДАК, 2008. 224 с.

23. Колосок О. П. Майстри народно-сценічного танцю :и біографічний довідник. Київ : ДАКККіМ, 2008. 116 с.
24. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : метод. посіб. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2003. 100 с.
25. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник / Оксана Лань. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – 180 с.
26. Лань О. Б. Особливості досягнення консенсусу у виборі теми хореографічної вистави групою студентів-авторів / О. Б. Лань // Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених «Актуальні питання гуманітарних наук». – Дрогобич. – Видавничий дім «Гельветика». – Випуск № 35. – Т. 3. – С. 4 – 10. <http://www.apfn-journal.in.ua/35-3-2021>.
27. Легка С. А. Українська народна хореографічна культура ХХ століття : дис. ... канд. істор. наук: 17.00.01 / Київський національний університет культури і мистецтв, 2003. 173 с.
28. Лісовська Н. Ю. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студенті спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2 видання доповнене. Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. 178с.
29. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник. Київ : Альтерпрес, 2007. 468 с.
30. Марусик Н., Стасько Б. Митці народної хореографії Прикарпаття : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ «Плай» ЦІТ, 2009. 164 с.
31. Пархоменко О. М. Теорія та методика українського народно-сценічного танцю (перший рік навчання). Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. 189 с.
32. Повалій Т. Л. Теорія та методика викладання українського народного танцю: навч. посібн. Суми : СПДФО Повалій К. В., 2015. 250 с.
33. Стандарт фахової передвищої освіти спеціальності 024 Хореографія / Міністерства освіти і науки України. Київ, 2021.
34. Чернишова А. М. Теорія та методика народно-сценічного танцю: конспект лекцій з початкової дисципліни. Житомир, 2018. 124 с.
35. Narasymczuk R. Tance Huculskie. Lwów, 1939. 304 s.
36. Narasymczuk Roman: tance huculskie [Гуцульські танці]. Prace etnograficzne [Етнографічні праці]. Lwów : Towarzystwo Ludoznawcze, 1939. Т. 5. 186 p.
37. Klymasz R. Ukrainian Folksongs from the Prairies. Canadian Institute of Ukrainian Studies Press University of Alberta. Canada, 1992. 180 p.
38. Kvetzko O. Retrospective analysis dance Bojko in the Carpathian region in the context of Ukrainian choreographic culture. European Journal of Arts, Austria. Vienna, 2017. №1. P. 76–79.
39. Kvetzko O., Havelia O. Folklore as the primary of forming the boiko's dance. European Journal of Arts, Austria. Vienna, 2020. №1. P. 162–165.

40. Nahachewsky A. Ukrainian dance: a Cross-Cultural Approach / Library of Congress Cataloguing-in-Publication Data. United States of America, 2012. 275 p.

Викладач: Наталія КИРИЛЬЧУК